

על המסתתר מאחורי המאבקים המפלגתיים המתחוללים

בתוך המפד"ל בין חוגי הצעירים לבין המנהיגות הוותיקה

מתכוונים לאלצו לכרות עמם ברית. לשתף אותם בהנהגת המפלגה ולחלק עמם את משאביה הפיננסיים האדירים. תוך סילוק שילטונה של סיעת יוסף בורג. סיעת למיפנה. במנגנון המיפלגה.

המפד"ל מורכבת כיום מרסיסי סיעות שלאף אחת מהן אין רוב מוחלט. אחרי הבחירות האחרונות לוועידת המיפלגה הסתבר כי יחסי הכוחות הפנימיים הם כדלהלן: סיעת למיפנה שבראשה בורג — 27%; סיעת לתמורה בראשות יצחק רפאל — 23%; הצעירים — 20%; הסיעה ה"מרכזית" של זרח ורהפטיג — 15%; והשאר הם נציגי המוסדות, הקיבוץ הדתי והספרדים.

בורג ורפאל הקימו קואליציה השלטת

צעירים החליטה המזכירות לאשר את מתן הערכות הנגדית לבנק המזרחי.

היו אלה רק הראשונות במיתקפות ש"חוגי הצעירים מתכוונים לנהל כנגד צמרת המיפלגה. בעתיד הקרוב צפויות התנגשויות ועימותים לא פחות חמורים.

העימות הראשון יהיה במישור המדיני. אנשי גוש אמונים המקורבים לצעירי ה"מפד"ל, עומדים לעשות ניסיון נוסף להתנחלות בלתי חוקית. הממשלה תסנה אותם בכוח משטח ההתנחלות. נציגי ה"צעירים" בכנסת יציעו או הצעת אי-אמון לממשלה בנושא זה ויעמידו את שלושת שרי המפד"ל בממשלה במצב קשה. שכן אלה התחייבו חגיגות עם צירופם לממש"ל לפעול למען התנחלויות ביהודה ו-

תפקיד. אך החל לפעול למען בחירתו של מועמד הליכוד לתפקיד, ח"כ מנחם וידר. תוצאות ההצבעה הפתיעו אפילו את המר וידר. ידיד וזה ברוב מכריע. השאר מאחוריו במרחק ניכר את מועמדו של רפאל שלא נבחר. המר הרוויח מווייתורו בכך שאי אפשר יהיה להאשים אותו בפ"ל לוג המפד"ל על עניין של כסא. נוסף לכך הוא הצליח להוכיח לרפאל כי כוחו עמו להכשילו.

עימותים בשרשרת

למרות שההצבעה בנושא זה היתה חשאית, יכלו מנהיגי המפד"ל להגיע בשיטת האלמניצייה למסקנה כי לפחות חמישה מחברי המפד"ל הצביעו עבור בחירתו של נציג הליכוד לוועדה: זבולון המר ושותפו ח"כ יהודה בן-מאיר; השר מיכאל חזני; והח"כים אברהם מלמד ו- אליעזר אבטבי.

עבור בורג ורפאל היתה זו הכרזת מל-חמה גלויה מצד הצעירים. שליחים בהר לים יצאו אל המר ובן-מאיר כדי לנסות ולקבוע מעין ועידת-שלום בין הצעירים לזקנים. הפגישה היתה אמורה להתקיים ביום השלישי השבוע. אולם עוד בטרם נערכה, הנחיתו הצעירים שתי מהלומות נוספות על מנהיגי המיפלגה:

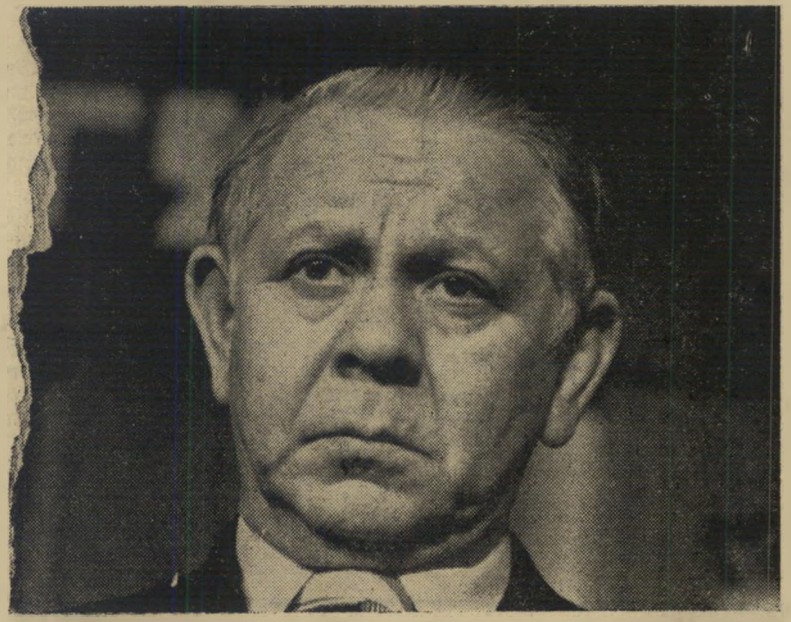
● במיבצרו של רפאל, סניף תל-אביב של המפד"ל, הצליחו הצעירים בתמיכת חוגים אחרים, בהם קבוצה שפרשה מסיע"תו של רפאל, להעביר החלטה להחליט

רוש פעמים במושך השבוע האחרון הצליחו חוגי הצעירים של ה"מפד"ל, בהנהגתו של ח"כ זבולון המר, לזעזע את יסודות מיפלגתם. להחליט מפ"ל ניצחות לראשי המיפלגה ולהכניס את המפד"ל כולה לאווירה של ערב פילוג. ההתמודדות הראשונה נערכה בכנסת. בעת ההצבעה שנערכה בשבוע שעבר על בחירת שני הח"כים אשר ייצגו את הכנסת בוועדת-המינוי של דייגי בת-יהודין הרב-ניים. מסורת היא כי הכנסת שולחת לוועדה זו שני נציגים — אחד איש המערך והשני איש המפד"ל. אולם הפעם לא יכלה ה"מפד"ל להגיע לכלל הסכמה מי יהיה נציגה בוועדה.

שר-הדתות, יצחק רפאל, שהוא כיום החוק במנהיגי המפד"ל, ביקש למנות את נאמנו, ח"כ אהרון אבר-חצירה. באופן בלתי צפוי התעוררו לפתע צעירי המפד"ל ותבעו את המינוי למנהיגם, זבולון המר. תהיה זו הגזמה לומר כי חלום חייו של זבולון המר הוא להיות בוועדת-מינוי ה"דייגים". אם הציע את מועמדותו לתפקיד היה זה רק כדי לנגח את המנהיגות הוותיקה של המיפלגה. "הזקנים", כפי שהם מכונים בפי הצעירים. כלפי חוץ טענו ה"צעירים" כי הם רוצים בבחירתו של המר רק כדי שיצחק רפאל לא ירגיש כי ה"מפד"ל מונחת בכיסו וכי הוא יכול לעשות בה כרצונו. למעשה היה זה האות הראשון להכנסת נס המר.

רק מעטים הקיבו מה הסתגר למעשה מאחורי הקרב על עניין שולי, כביכול. אלא שעבור יצחק רפאל לא היה זה כלל

פילוג

רפאל: הבסיס הכלכלי העצמאי נשמש

במפד"ל לא רק מכוח הרוב שיש לה. אלא בעיקר בשל שליטתה המוחלטת במנגנון המיפלגה. מקרב כ-400 אנשי מנגנון ה"מפד"ל, נמנים כ-200 על סיעת למיפנה, כמאה על סיעת רפאל, יותר מ-50 הם מ"נאמני זרח ורהפטיג ורק שבעה אנשי מנגנון הם מאנשי הצעירים.

אולם חלוקה זו עדיין אינה משקפת נאמנה את שליטת סיעת למיפנה במיפלגה. כמעט כל תפקידי המפתח החשובים במנגנון נמצאים בידי אנשיה. האיש החזק ב"מנגנון המיפלגה הוא אברהם בן-נתן. מנהל מחלקת הכספים של המיפלגה, איש למיפנה. גם כל אנשי הכספים האחרים במיפלגה נמנים על אנשי סיעת למיפנה. קשה לי-תאר איזה כוח עצום מרוכז בידם.

המפד"ל צריכה להיות המיפלגה המבוססת והעשירה ביותר בארץ מבחינה כספית וכלכלית ללא הסתכנה בהפסדים כבדים ה"משתקים את פעולתה. היא מקבלת כ-3 מיליון ל"י בשנה מתקציב המיפלגות בכ"ס. אל קופתה מוזרמים מיליונים נוספים מהקצבות הסוכנות וקרן ארץ-ישראל של המזרחי. יש לה מוסדות כלכליים ופיננסיים מסועפים. אולם עיקר כוחה מבוסס על דמי החבר שהיא גובה מחבריה.

כ-90 אלף חברי המפד"ל הרשומים מוזרמים מדי שנה לקופתה בין 40 ל-50 מיליון ל"י. זוהי המיפלגה היחידה בארץ שעיקר כספיה נגבה ממיי חבריה. הדבר נעשה בצורה מקורית מאוד. חברי ה"מפד"ל אינם משלמים למעשה מיס-חבר, אולם הם חברים בקופת-חולים של המיפלג-

שומרון. הצעירים מקווים לאלץ אותם לתפטר.

עימות שני עתיד להתחולל במישור ה"דתי. בעוד כמה חודשים יתחילו הדיונים בדבר הרכבת המועצות הדתיות ברחבי הארץ. 45% מחברי המועצות הדתיות ממונים בידי שר-הדתות. 45% נוספים על ידי הרשויות המקומיות ו-10% הנותרים על ידי הרבנות-הראשית. הצעירים עומדים לתבוע מרפאל למנות מיספר ניכר של חבריהם למועצות הדתיות המספקות מישרות למכביר לפונקציונרים של המפד"ל. אם לא יעשה זאת, הם ינסו לאלצו לכך במאבק פנימי בתוך המיפלגה.

המישור השלישי של העימות יהיה פנים מפלגתי. הצעירים יזמנים פניה למרכז ה"מפד"ל כדי להקדים את הבחירות הפנימיות במיפלגה. לפי החוקה חייבות הבחירות להיערך רק בעוד שנתיים — כשנה לפני מועד הבחירות לכנסת. הצעירים מתכוונים לרכוז רוב ההקדמת מועד הבחירות כדי לבחון את כוחם המיספרי באופן מעשי ולנסות להשתלט על המיפלגה מבפנים.

מיפלגה של קופת-חולים

קרב הנטוש בין הצעירים ליצחק רפאל הוא כביכול, כלפי חוץ, קרב אידיאולוגי של שלימות-הארץ ועל טוהר המידות. למעשה זהו קרב על השליטון ב"מיפלגה. יותר משהצעירים מעוניינים להדיח את רפאל ולהרחיקו מהשפעה, הם

זבולון המר שואף לברית עם רפאל כדי להדיח את בורג וחזני

עניין של מה בכך. ועדת-מינוי הדיינים מורכבת מעשרה נציגים: שני שרים, חיים צדוק ורפאל; שני הרבנים הראשיים; שני חברי כנסת; שני נציגי דיינים; ושני נציגי לשכת עורכי-הדין. רפאל היה מעורב ניין שבועות יוצר רוב למתנגדי הרב שלמה גורן, שהוא יריבו, על מנת שניתן יהיה למנות דיינים שאינם מאנשי גורן. בחירתו של המר לתפקיד היתה עלולה לסכל את שליטתו בוועדה.

על המר הופעלו לחצים כבדים כדי ש"יחזור בו מכוונתו להציג את מועמדותו לתפקיד. רפאל איים, הבטיח, ניסה לשכנע, שלח שליחים, אך המר נשאר בשלו. רק כאשר איים רפאל כי ירוש מהמפד"ל אם אומנם יבחר המר, נסוג המר ונטיה טאקטית. הוא הסיר את מועמדותו ל-

הנהגת הסניף. למרות שהרוב שצברו ה"פעם הצעירים ניתן להם בשל פילוג בסיעת לתמורה של רפאל, על רקע מינוי המועמד דים לרשימת המפד"ל לעירייה, היה זה ניצחון מוחץ.

● בישיבת מזכירות המפד"ל, ניסו אנשי רפאל ובורג להכשיל הצעה ש"המפד"ל תיתן ערכות נגדית לבנק המזרחי, כדי שזה יוכל לתת הלוואה למוסדות ה"כלכליים של המפד"ל, שהסתכנו בפרשת בנק איי-בריטניה, וחייבים להתזרזז לכוונס הנכסים של הבנק סכום של 2.5 מיליון ל"י. השליטה במוסדות הכלכליים נמצאת בידי אליעזר גואלמן וח"כ אברהם מלמד, אנשי הסיעה המרכזית של זרח ורהפטיג שהקימו ברית עם הצעירים כנגד ההנהגה הוותיקה. הניסיון נכשל ובתמיכת חוגי ה"

אברהם בן-נתן, האיש החזק של מנגנון המפד"ל, שכונה בשעתו "שרגא נצר של הדתיים", הוא הנאש חולש על כספי המיפלגה ועל מנגנונה. הצעירים שואפים להדיחו בכל מחיר.

האיש במוקד